

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Karlovy Vary

Inspekční zpráva

9. mateřská škola Cheb, Komenského 27

Komenského 27, 350 02 Cheb

Identifikátor školy: 600 065 847

Termín konání orientační inspekce: 14. a 15. února 2001

Čj.	053 35/01 - 1002
Signatura	oelau113

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Trojtřídní mateřská škola s celodenním provozem se nachází v historické části města, je umístěna v účelové budově, kterou obklopuje prostorná školní zahrada.

Pro školní rok 2000/2001 je k docházce do mateřské školy zapsáno celkem 75 dětí ve věku od tří do sedmi let. Z uvedeného počtu má sedm dětí odloženou školní docházku o jeden rok, šest dětí je vietnamské národnosti. Děti jsou do tříd rozděleny podle věku. Provoz mateřské školy je od 6:30 do 16:30. Součástí mateřské školy je školní kuchyně.

Ředitelka školy povolila výjimku z počtu zapsaných dětí ve třídách (24, 24, 27) podle § 4, odst. 8 vyhlášky MŠMT ČR č. 35/1992 Sb., o mateřské škole.

Záměrem orientační inspekce bylo dílčí posouzení a zhodnocení kvality vzdělávací činnosti a řízení školy. Sledovány byly spontánní a řízené činnosti (pohybové, rozumové a poznávací, hudební a sebeobslužné).

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Řízené a spontánní činnosti

Při plánování a přípravě vzdělávací činnosti vychází škola z Programu výchovné práce pro mateřské školy, rozpracovaného do časově tematických plánů a z dlouhodobého cíle školy, kterým je jazyková výchova. Na základě provedené analýzy výsledků v oblasti výchovně vzdělávacího procesu jsou z těchto základních dokumentů ve všech třídách zpracovány měsíční plány s konkrétními úkoly, a to vždy pro jednu věkovou skupinu. Náměty jsou čerpány ze života dětí, z tematiky svátků a ročních období. Z měsíčních plánů jsou sestavovány týdenní tematické celky. Patrná je práce s úkolem v průběhu dne ve všech organizačních celcích (hry, řízené činnosti, pobyt venku, režimové momenty a odpolední činnosti). Vybrané cíle upřednostňují osobnostní rozvoj dětí i ve vztahu k jejich schopnostem a potřebám. Plnění úkolů je časově vyznačeno a je v souladu se zápisy v přehledech výchovné práce. V jednotlivých plánech jsou rovnoměrně zastoupeny všechny výchovné složky, respektovány jsou zejména pedagogické zásady přiměřenosti, posloupnosti a návaznosti. Plánování výchovně-vzdělávací činnosti je obohaceno výběrem námětů i cílů z odborných publikací jako jsou např. Šimon půjde do školy, Jak plánovat a efektivně pracovat s předškolními dětmi. Součástí plánování ve třídě 5 – 7 letých dětí je stanovení úkolů pro práci s dětmi s odloženou školní docházkou o jeden rok. Při zpracování individuálních plánů osobnostního rozvoje učitelky účelně využívají publikaci Speciální pedagog.

Personální podmínky vzdělávací činnosti jsou příkladné. Všechny učitelky, včetně ředitelky školy, splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti ve smyslu vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Pracují na plný úvazek. Učitelky své schopnosti a pedagogické zkušenosti ((15 – 35 let praxe) uplatňují v každodenním vzdělávacím procesu (vedení hudebního a hudebně-pohybového kroužku, využití hry na klavír, kytaru, housle a flétnu).

Prostorové a materiální podmínky typizovaného zařízení jsou vzhledem k počtu zapsaných dětí ve třídách a realizaci spontánních a řízených činností odpovídající. Vybavení nábytkem je účelné. Rozčlenění prostoru tříd umožňuje kvalitně provádět plánované aktivity, volný pohyb i relaxaci. U každé třídy je šatna, moderně zrekonstruované sociální zařízení, prostorná herna, stálá ložnice, přípravná jídelna a příruční kabinet. Ve třídách jsou vytvořeny pestré, stálé hračky

koutky s řadou současných hraček, včetně dětského nábytku, stavebnic a doplňků pro rozvíjení her. Třídy jsou vybaveny audiovizuální technikou, klavíry a hudebními koutky.

Ve sledovaných činnostech spontánních i řízených učitelky využívaly množství didaktických pomůcek, rytmických i melodických hudebních nástrojů, výtvarného a pracovního materiálu. Všechny činnosti byly příkladně materiálně zajištěny. Dětské knihovny jsou v každé třídě, obsahují množství současných titulů a jsou stále doplňovány. Učitelská knihovna je výborně vybavena řadou moderních publikací z oblasti předškolní výchovy a řízení mateřské školy. Hračky, učební pomůcky i knihy jsou pořizovány účelně a jsou dle finančních možností inovovány a průběžně doplňovány.

Všechny prostory mateřské školy jsou vzorně udržovány v čistotě a pořádku. Citlivě, s jemným vkusem, je uspořádána výzdoba tříd i přilehlých prostor s využitím množství různých výtvarných technik a rozličného výtvarného a pracovního materiálu, včetně přírodnin; poskytují dětem příjemné zázemí.

Psychohygienické podmínky jsou velmi dobré. Režim dne rámcově vymezuje dobu pro spontánní a programově řízené činnosti a je uzpůsoben podmínkám jednotlivých tříd vzhledem k věku dětí. Upřednostňuje spíše tradiční pojetí střídání spontánních a řízených aktivit. Spontánním činnostem a hrám je věnována podstatná část z dopoledního bloku, uskutečňování dětských her je přirozené. Při všech sledovaných aktivitách v průběhu dne byla učitelkami preferována a posilována oblast citové výchovy. Ve shlédnutých řízených činnostech však převažovalo společné zaměstnání před skupinovými činnostmi. Převážně všechny sledované řízené činnosti byly pro děti zajímavé. Respektováno bylo pracovní tempo dětí, do činností bylo zařazováno množství pohybových i hudebně-pohybových aktivit jako forma relaxace, pravidelně je zařazováno denní cvičení. V průběhu dne mají děti volný přístup k nápojům, dodržován je tříhodinový interval mezi jídlý. Do režimu dne je pravidelně zařazován pobyt dětí venku, jeho délka je závislá na počasí. Počty dětí ve třídách odpovídají pedagogickým, hygienickým i organizačním požadavkům.

Organizace dne, střídání spontánních a řízených aktivit, volba námětů ke hrám a pohybovým aktivitám vytvářely přirozenou nabídku příležitostí ke hrám i záměrnému učení. Spontánní činnosti byly realizovány formou her a pohybových aktivit. Děti si je volily podle vlastního zájmu a přání, samy určovaly obsah a způsob provádění. Učitelky je vedly k samostatnosti při výběru a ukládání hraček. Taktně a podle potřeby vstupovaly do her a pomáhaly dětem plnit role ve hře a obohacovaly je o nové náměty. Doba her byla využita také k plánovaným individuálním činnostem a rozhovorům. Formu individuálního učení učitelky využívaly při práci s dětmi s odloženou školní docházkou a s dětmi talentovanými. Děti si při hrách a spontánních aktivitách rozvíjely rozumové, pracovní, estetické a pohybové dovednosti, procvičovaly si a upevňovaly formy chování v různých situacích, učily se spolupracovat. Učitelky plně využily všech metod učení (opakování, zpřesňování poznatků, poznávání nového a prohlubování konkrétních představ). Volné hře byl věnován dostatečný časový prostor. Zejména úroveň i průběh tvořivých her a zapojení dětí jsou hodnoceny jako zcela mimořádné.

Aktivity přímo řízené učitelkami byly dětem nabízeny jednak v průběhu ranních her, dále probíhaly formou ranního cvičení a předškolního zaměstnání organizovaného ve všech třídách po dopolední svačině. Skladba cvičení odpovídala vždy požadavkům tělesné výchovy, při procvičování zdravotních cviků bylo dbáno na jejich správné provádění. Zařazovány byly prvky jógy. V průběhu předškolního vzdělávání (rozvíjení poznání, matematické představy), převažoval frontální způsob vedení dětí nad skupinovými činnostmi, jejichž zařazení by v tomto případě bylo efektivnější. Forma i způsob provedení vycházely z konkrétního úkolu a téměř vždy i z obsahového zaměření s využitím tematického celku. Učitelky vhodně zařazovaly rozmanité pomůcky, diferencovaly nároky na děti podle věku i schopností, navazovaly na jejich

předchozí znalosti, respektovaly jejich věkové i individuální zvláštnosti. Nové zkušenosti a poznatky děti získávaly prostřednictvím her, zacházením s předměty a praktickou činností. Ve všech případech vytvářely podnětné prostředí pro rozvoj souvislého vyjadřování dětí. Při řízených činnostech promyšleně prolínaly úkoly z různých výchovných složek. Zvolené metody a formy práce téměř vždy odpovídaly stanoveným úkolům. Děti si formou her procvičovaly a upevňovaly poznatky, zvykaly si soustředit se na pokyny učitelek a podle těchto pokynů pracovat. V předškolní třídě byly výrazně zařazovány formy předškolního učení (cílené řízené rozhovory, řešení hádanek a problémových situací, důraz byl kladen na hry s pravidly, podněcování k vyřčení vlastního úsudku). Děti mají bohatý repertoár písní, hudebních i pohybových her, básní a říkanek. Výrazným pozitivem všech sledovaných spontánních i řízených činností bylo cílené zařazování citové výchovy a vytváření pěkných vztahů dětí k sobě navzájem i k okolí.

Při sebeobslužných činnostech (převlékání, stolování a osobní hygieně) byly děti vedeny k samostatnosti. Částečně se podílely na přípravě a organizaci stolování. Návyky společenského chování odpovídají věku dětí. Přechody mezi činnostmi byly většinou plynulé.

Motivace byla především uplatněna formou pestré nabídky hraček a doplňujících didaktických pomůcek. Vstupní i průběžná motivace prolínala téměř ve všech případech jak spontánními, tak řízenými činnostmi a většinou byla v souladu s týdenním tématem. Ve většině případů podněcovala aktivitu dětí, podporovala jejich samostatnost, sebedůvěru, rozvoj slovní zásoby, fantazii a představitivost. Při hodnocení výsledků byly využívány zejména pochvala, povzbuzení a vlastní příklad. Hodnocení dětí bylo vždy zaměřeno pozitivně, oceňována byla snaha a pokrok.

Interakce a vzájemná komunikace byly ve všech třídách výrazně pozitivní. V průběhu her se projevíly kladné sociální vztahy dětí založené na vzájemné spolupráci a respektování dohodnutých pravidel. Všechny zvolené činnosti vedly děti k výraznému citovému prožívání. Učitelky vytvářely prostor pro řečovou aktivitu dětí, důsledně je vedly ke gramatické správnosti mluveného projevu a obohacovaly jejich slovní zásobu. Citlivě podporovaly pozitivní vztahy mezi dětmi navzájem. Většina dětí dokáže vzájemně respektovat ostatní, spolupracovat a přirozeně komunikovat.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování a příprava vzdělávací činnosti zohledňují věkové složení dětí ve třídách, zajišťují jejich individuální osobnostní rozvoj, potřeby a zájmy, jsou hodnoceny jako příkladné. Personální podmínky sledovaných činností jsou příkladné. Prostorové i materiální podmínky pro výchovně-vzdělávací činnost jsou hodnoceny jako vynikající. Jako velmi dobré jsou hodnoceny psychohygienické podmínky. Celkově jsou podmínky vzdělávací činnosti hodnoceny jako vynikající. Organizace činností, zvolené metody a formy práce odpovídaly věkovým a individuálním zvláštnostem dětí, celkově jsou hodnoceny jako velmi dobré. Motivace i způsob hodnocení dětí jsou celkově hodnoceny jako nadprůměrné. Interakce a komunikace jsou hodnoceny jako vynikající.

Na základě hospitací a shrnutí poznatků je vzdělávací činnost mateřské školy celkově hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

V oblasti koncepce a plánování je dlouhodobým cílem školy zkvalitňování úkolů v oblasti jazykové výchovy, zejména se zaměřením na souvislý řečový projev dětí a na rozvoj slovní

zásoby. Tento cíl je rozpracován do dílčích úkolů v jednotlivých částech pracovního plánu školy pro školní rok 2000/2001. Na základě analýzy uplynulého školního roku byly stanoveny konkrétní úkoly pro oblast vzdělávací, oblast řízení, oblast vzdělávání učitelek a pro oblast materiálně technického zabezpečení chodu školy. Cíle ročního plánu jsou formulovány jasně a přesně, jsou plněny.

Úkoly pro oblast výchovně-vzdělávací jsou zaměřeny na výchovy jazykovou, pracovní, tělesnou, mravní a na individuální práci s dětmi s odloženou školní docházkou o jeden rok. Tyto úkoly jsou konkrétně rozpracovány do třech dílčích plánů – pedagogických rad, provozních porad a spolupráce mateřské školy s rodinou. Jmenované dílčí plány, spolu s plánem spolupráce mateřské školy s přípravnou třídou při blízké základní škole, tvoří přílohu ročního plánu školy. Plán byl projednán na pedagogické radě a na schůzce s rodičovskou veřejností.

Organizace chodu školy má jasně stanovená pravidla a je přizpůsobena místním, personálním i finančním podmínkám. Statutárním zástupcem je ředitelka. Kvalitně zpracovala organizační řád pro zaměstnance a vnitřní řád školy. Stanovila pracovní náplně jednotlivých pracovníků, jejich povinnosti a kompetence. Rozvrh pracovní doby je efektivní vzhledem k délce provozu a potřebám zařízení.

Vnitřní informační systém je pružný. Podle plánu jsou svolávány pedagogické rady i provozní porady, (dle potřeby i mimořádně), zápisy z nich mají velmi dobrou vypovídací hodnotu. Důležité a aktuální informace jsou vyvěšeny na informační tabuli pro zaměstnance, využíván je každodenní osobní kontakt. Důvěrné informace o dětech i zaměstnancích jsou zabezpečeny před zneužitím.

Vnější informační systém je zaměřen především k rodičům, ale i k dalším subjektům, jako jsou základní škola a pedagogicko-psychologická poradna. Kromě denního osobního kontaktu s rodiči jsou pravidelně pořádány třídní schůzky. Nástěnky pro rodiče obsahují všechny potřebné informace. K informování rodičů také složí rozmanité akce pořádané školou, jako jsou např. tematické besídky, karnevaly, akce „pasování na školáčky“, koncerty, divadla apod. Nejcennější jsou akce, které pořádají přímo rodiče např. krátkodobé výlety a vycházky. Mateřská škola je rodičům otevřená, nabízí možnost zapojit se do výchovně –vzdělávacího procesu kdykoliv v průběhu dne.

Kontrolovaná povinná dokumentace (docházky dětí, evidenční listy, přehledy výchovné práce a personální dokumentace) je vedena v odpovídajícím rozsahu a na předepsaných tiskopisech.

Způsob vedení, motivování a hodnocení pracovníků je promyšlený. Ředitelka školy má velmi dobrý přehled o práci všech zaměstnanců. Vytváří prostor pro aktivity školy, ve kterých plně využívá schopností a zájmů učitelek v rámci školy (vedení hudebně-pohybového a hudebního kroužku, zařazování jógy, dramatické výchovy, péče o děti s odloženou školní docházkou a o děti talentované, využití hudebního nástroje ve vzdělávacím procesu - klavír, kytara, housle a flétna, logopedická prevence). Sama se průběžně vzdělává, zejména v oblasti řízení, učitelkám rovněž vytváří podmínky pro jejich další vzdělávání, využívá nabídek pedagogického centra (seminář k tělesné, dramatické, pracovní a hudební výchově). Poznatky ze seminářů jsou ostatním předávány na pedagogických radách. Ředitelka zajišťuje hodnotnou odbornou literaturu, učitelkám je dána možnost rozšiřovat si formou samostudia svůj celkový obzor.

V hodnocení pracovníků má ředitelka školy vytvořen systém, zpracovaná kritéria pro hodnocení využívá k oceňování kvality jejich práce.

Kontrolní mechanismy postihují všechny oblasti chodu školy. Plnění pracovních povinností a provozu zařízení je kontrolováno každodenně v běžném pracovním kontaktu. Hospitační činnost je plánovaná, cíle hospitací jsou v souladu s hlavními úkoly plánu práce pro vzdělávací činnost. Výstupy z plánovaných kontrol i hospitací jsou písemné, závěry jsou s pracovníky projednávány. Výsledky z kontrol i hospitací jsou projednávány na pedagogických radách

a provozních poradách. Systém kontrolní činnosti poskytuje ředitelce dostatek potřebných informací k usměrňování chodu zařízení.

Hodnocení kvality řízení

Plánování rozvoje chodu školy je smysluplné, účelné, je hodnoceno jako příkladné. Organizace chodu školy je hodnocena jako vynikající. Způsob vedení a motivování pracovníků má promyšlený systém a je hodnocen jako příkladný. Kontrolní mechanismy postihují všechny oblasti chodu školy a jsou hodnoceny rovněž jako příkladné.

Kvalita řízení je ve sledovaných oblastech celkově hodnocena jako vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení mateřské školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 15. prosince 1999, č. j. 36/2000;
- Výjimka z počtu zapsaných dětí pro školní rok 2000/2001 podle § 4, odst. 8, vyhlášky MŠMT ČR č. 35/1992 Sb., o mateřských školách;
- povinná dokumentace k evidenci dětí podle § 45b, odst. 1, písm. a), c) zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů;
- hodnotící zpráva o činnosti školy ve školním roce 1999/2000;
- dílčí plán práce školy pro školní rok 2000/2001;
- plány vzdělávací činnosti ve třídách;
- plány osobnostního rozvoje u dětí s odloženou školní docházkou o jeden rok;
- organizační řád školy;
- vnitřní řád pro školní rok 2000/2001;
- zápisy ze schůzek s rodiči;
- plán kontrolní a hospitační činnosti ředitelky školy;
- zápisy z kontrol a hospitací ředitelky školy;
- plány pedagogických rad a provozních porad a zápisy z jednání;
- plán spolupráce s přípravnou třídou při základní škole pro školní rok 2000/2001;
- kritéria pro ohodnocení pracovníků.

ZÁVĚR

Posouzením sledované oblasti činnosti školy byla vymezena zásadní

pozitiva

- promyšlené zařazování citové výchovy do vzdělávacího procesu,
- cílené vedení a rozvíjení tvořivých her,
- profesionální řízení mateřské školy,

negativa

- převaha frontálního způsobu vedení řízených činností.

Mateřská škola vytváří svým vzdělávacím programem příznivé podmínky pro individuální

osobnostní rozvoj dětí a cíleně je připravuje na budoucí vzdělávání.

Kvalita výchovně-vzdělávací činnosti je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Řízení školy je vedeno profesionálně a je celkově hodnoceno jako příkladné.

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou využívány efektivně ve prospěch vzdělávací činnosti a rozvoje předškolního zařízení.

Celkově je činnost mateřské školy hodnocena jako velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorky	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Marie Behenská
Členka týmu	Mgr. Alena Nováková

V Sokolově dne 5. března 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 6. března 2001

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Olga Mirovská

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

alší adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): Okresní úřad, referát školství, Cheb	20. března 2001	45/01
Zřizovatel: Město Cheb	20. března 2001	44/01

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	nebyly vzneseny